

**Cyfoeth
Naturiol
Cymru**
**Natural
Resources
Wales**

Tystiolaeth Nodyn Briffio

**Pwyllgor Newid yn yr Hinsawdd, yr Amgylchedd a Seilwaith
Craffu Blynyddol Adnoddau Naturiol Cymru - Ionawr 2022**

Diweddariad ar y briffio ar faterion allweddol a chynnydd a wnaed ers mis Rhagfyr 2020.

Cynnwys

1. Cyflwyniad
2. Adfywio
3. Adferiad Gwyrdd
4. Ymarfer Gwaelodlin
5. COP 26 a COP Cymru
6. Parodrwydd ar gyfer y Gaeaf
7. Hela Trywydd
8. Ansawdd Dŵr
9. Y Bwrdd Recriwtio

Cyflwyniad

Mae'n bleser gennym ein bod wedi'n gwahodd i roi tystiolaeth gerbron y Pwyllgor Newid yn yr Hinsawdd, yr Amgylchedd a Seilwaith. I gyd-fynd â manylion ein hadroddiad blynyddol, rydym wedi amlinellu isod rhai meysydd gwaith er mwyn diweddarau aelodau'r pwyllgor ar ein gweithgareddau diweddaraf.

Ymateb ac Adfywio ar ôl COVID

Yn dilyn penderfyniad Llywodraeth Cymru i symud i Rybudd Covid Lefel 0 ym mis Awst, gwnaethom ddiweddarau ein canllawiau adfer i staff er mwyn caniatáu hyblygrwydd cynyddol ar gyfer teithio rhwng swyddfeydd a chyfarfodydd dan do. Rydym yn parhau i ddiweddarau a dilyn ein Hasesiad Risg Swyddogaethol COVID i leihau'r risg parhaus a gwirioneddol o heintio. Yn unol â safbwynt Llywodraeth Cymru, rydym yn parhau i annog yr holl staff i weithio gartref lle bo modd iddynt wneud hynny.

Oherwydd y symudiad i Lefel 0, gwnaethom ryddhau'r Grŵp Ymateb, Adfer ac Adolygu Digwyddiadau Strategol, a wnaeth oruchwyllo ein hymateb ar y cyd i'r pandemig o'r cychwyn. Wrth wneud hynny, gwnaethom adolygu unrhyw risgiau a phroblemau parhaus yr oedd y Grŵp Ymateb, Adfer ac Adolygu Digwyddiadau Strategol yn eu rheoli a sicrhau eu bod yn cael eu trosglwyddo naill ai i'r busnes perthnasol fel mecanweithiau arferol neu'r rhaglen Adfywio sy'n ystyried dulliau ffyrdd newydd o weithio yn y dyfodol yng ngoleuni COVID ac ymateb i argyfyngau'r hinsawdd a natur. Mae'r Grŵp Ymateb Tactegol COVID yn parhau i gwrdd yn rheolaidd i sicrhau bod unrhyw broblemau COVID newydd yn cael eu darlunio ac yr ymdrinnir â hwy ac rydym hefyd wedi cychwyn adolygiad digwyddiadau, a fydd yn ystyried effeithiolrwydd ein hymateb dros gyfnod y pandemig ac rydym hefyd yn asesu'r effaith y mae COVID wedi'i chael ar gyflawniad ein swyddogaethau dros y cyfnod hwnnw.

Ym mis Hydref, gwnaethom ddechrau ein treialon gweithio cymysg, gan ganolbwyntio ar Dŷ Cambria yng Nghaerdydd, Maes-y-ffynnon ym Mangor a'n swyddfeydd yn Crosshands. Yn dilyn y treial cychwynnol, byddwn yn ehangu'r treialon i gynnwys mwy o swyddfeydd a staff ac adolygu ein polisïau gweithio gartref / hyblyg, gyda golwg i gyflwyno newidiadau ffurfiol yn ddiweddarach yn 2022. Mae ail gam y treial cymysg wedi'i oedi oherwydd canllawiau gan Lywodraeth Cymru a ddyrannwyd ym mis Hydref sy'n gofyn i ni barhau i weithio gartref lle y bo'n bosib ac i oedi unrhyw ddychweliad cam wrth gam i swyddfeydd drwy gydol y gaeaf. O ganlyniad, mae'r treialon cymysg a'r symudiad tuag at 40% deiliadaeth wedi'u hoedi.

Gyda'r symudiad i Lefel Rhybudd 2 ym mis Rhagfyr, mae CNC wedi ymgymryd â safbwynt cadarn er mwyn diogelu ein staff a'n rhanddeiliaid i gynnwys atgyfnerthu'r neges Gweithio Gartref ac rydym yn gwneud popeth y gallwn i gefnogi ein staff i weithio yn y ffordd hon. Rydym yn cydnabod y gall fod sefyllfaoedd lle nad yw'n ddiogel nac yn ddichonadwy gweithio gartref, ac o ganlyniad i asesiadau risg parhaus, rydym wedi gweithredu camau lliniaru priodol.

Mae Bwrdd y Rhaglen Adfywio yn datblygu'n dda ac yn parhau i gymryd penderfyniadau perthnasol ac yn ymgymryd â chamau gweithredu yn lle'r Grŵp Ymateb, Adfer ac Adolygu Digwyddiadau Strategol. Mae'r Grŵp Ymateb Tactegol yn parhau i gwrdd yn rheolaidd i sicrhau bod unrhyw broblemau COVID-19 newydd yn cael eu cofnodi a'u trin. Mae'r Rhaglen yn datblygu strategaethau ar gyfer yr ystâd adeiledig a fflyd yn ogystal ag ystyried sut rydym yn gweithio gyda'n staff a'n cwsmeriaid yn y dyfodol.

Rydyn ni'n paratoi ein gwaelodlin ar gyfer costau Carbon ac Ariannol er mwyn mesur yn erbyn targedau i gael eu penderfynu ar ôl cyhoeddi strategaethau manau a theithio. Mae cyflwyniadau cyllidebol yn cael eu paratoi a fydd yn cynnwys yr arian mae ei angen i ddatblygu gwaith cynllunio a blaenoriaethu a bydd hefyd yn nodi unrhyw ofynion buddsoddi i arbed posib wrth ystyried gwaredu, caffael neu welliannau o ran ein hystâd adeiledig a fflyd.

Adferiad Gwyrdd

Ar gais y Gweinidog blaenorol, fe wnaeth Cadeirydd CNC, Syr David Henshaw, ymgynnull Grŵp Gorchwyl a Gorffen Adferiad Gwyrdd annibynnol ym mis Mai 2020 i nodi blaenoriaethau ar gyfer camau gweithredu am adferiad gwyrdd gyda chyfiawnder cymdeithasol fel egwyddor arweiniol. Gofynnwyd i'r Grŵp hefyd ddatblygu cynllun a rennir i sefydlogi trydydd sector yr amgylchedd a dod ag amrywiaeth eang o bartneriaid aml-asiantaeth strategol ynghyd i ddatblygu a chefnogi gweithrediad blaenoriaethau ar y cyd, wedi'u fframio o amgylch y cyfnod adfer ar ôl y pandemig.

Mae cyflawniadau allweddol wedi cynnwys y canlynol:

- Nododd Adroddiad Blaenoriaethau i'w Gweithredu amrywiaeth o gamau gweithredu ymarferol yn seiliedig ar 'alwad am syniadau' gyda chyfanswm o £5.3 miliwn wedi'i ddyrannu, yn bennaf drwy'r CLILIC i awdurdodau lleol a detholiad o brosiectau llai. Mae'r CLILIC ac ALI yn credu bod y defnydd o arian Adferiad Gwyrdd i gyflawni themâu blaenoriaeth wedi bod yn hynod lwyddiannus.
- Cyhoeddwyd yr adroddiad 'Adferiad Gwyrdd: Cefnogi'r sector amgylcheddol yng Nghymru', gan ganolbwyntio ar argymhellion ymchwil i lywio datblygiad cynllun i sefydlogi trydydd sector yr amgylchedd. Yn seiliedig ar ganfyddiadau'r adroddiad hwn, llwyddodd y Grŵp i helpu i sicrhau £900,000 drwy Gronfa Dreftadaeth y Loteri Genedlaethol i gefnogi Cynaliadwyedd y Sector mewn amrywiaeth o feysydd, gan gynnwys cymorth i ddatblygiad sefydliadol megis hyfforddiant Cydraddoldeb, Amrywiaeth a Chynhwysiad.
- Mae'r cynnig ar gyfer y Gwasanaeth Natur Cenedlaethol hefyd wedi codi o allbynnau'r grŵp. Bydd y Gwasanaeth Natur Cenedlaethol yn system ledled Cymru sy'n ysgogi pobl i gefnogi adferiad natur, gan weithredu fel llwyfan sy'n cysylltu pobl

o bob oedran â chyfleoedd ar gyfer hyfforddiant sy'n seiliedig ar natur, cyflogaeth, menter a gwirfoddoli.

Mae'r Grŵp bellach wedi cytuno i barhau gyda'i waith, gydag ymrwymiad i adeiladu ar egni, momentwm a phŵer ar y cyd o'r flwyddyn ddiwethaf. Mae'r Cadeirydd wedi cwrdd â'r Dirprwy Weinidog dros Newid yn yr Hinsawdd ac mae'n cefnogi parhad y grŵp. Bydd adolygiad o strwythur y Grŵp Adferiad Gwyrdd yn cynyddu cydweithio a chyfathrebu ac yn cyflymu camau gweithredu a chyflawniad i'r eithaf. Bydd y Grŵp yn parhau i gael ei gynnull gan CNC a'i gyfarwyddo gan yr aelodaeth: Mae 'Adferiad Gwyrdd: Grŵp Sector Amgylchedd Cymru' yn cael ei ffurfio i ddatblygu argymhellion yr adroddiad a fydd yn cael eu hymgynnull ar y cyd gan CNC a Llywodraeth Cymru ond yn cael eu cyfarwyddo gan y sector. Mae'r Gwasanaeth Natur Cenedlaethol yn parhau i ddatblygu gyda chydweithrediad rhanddeiliaid eang.

Ymarfer Gwaelodlin

Yn dilyn yr etholiad ym mis Mai 2021, mae Llywodraeth Cymru newydd wedi bod yn glir am ei huchelgeisiau o ran mynd i'r afael ag argyfyngau'r hinsawdd a natur a rhoi'r rhain wrth wraidd Rhaglen Lywodraethu'r Llywodraeth. Caiff yr uchelgeisiau hyn eu gosod yn erbyn amgylchedd ariannu hynod heriol, gydag agenda gyni degawd o hyd yn rhoi pwysau sylweddol ar gyllidebau Llywodraeth Cymru a rhai y sector cyhoeddus ehangach yng Nghymru.

Rydyn ni'n ymgymryd ag adolygiad gwaelodlin cynhwysfawr o'n gweithgareddau ac yn parhau i weithio'n agos gyda'r Gweinidog a'i swyddogion i ystyried dulliau i flaenoriaethu yng ngoleuni sefyllfaoedd cyllideb gwahanol. Gan gydnabod uchelgeisiau'r Llywodraeth yn ogystal â'r pwysau cyllidebol parhaus, mae CNC yn ymrwymedig i gofnodi'r gwasanaethau rydym yn eu darparu, y canlyniadau sy'n cael eu cefnogi a'r adnoddau sydd wedi'u hymrwymo er mwyn cyflawni. Ein diben wrth ymgymryd â'r ymarfer gwaelodlin hwn yw pennu dealltwriaeth gyffredin o'r sefyllfa bresennol a fydd yn sicrhau'r canlynol:

- bod adnoddau'n cael eu halinio i ddiffinio blaenoriaethau a chanlyniadau
- bod adnoddau'n cael eu defnyddio yn y ffordd fwyaf effeithiol ac effeithlon, gan ysgogi gwerth am arian.

Yn dilyn y gwaith gwaelodlin hwn, byddwn yn derbyn llythyr Telerau Llywodraeth gan y Gweinidog lle bydd yn cyflwyno ei blaenoriaethau er mwyn i CNC allu cynllunio i gyflawni blaenoriaethau allweddol Llywodraeth Cymru.

COP26 a COP Cymru

Gwahodwyd Clare Pillman, ein Prif Weithredwr, i nifer o sesiynau yn COP26 a chyn teithio i'r Alban, aeth i ddigwyddiad TEDx yn Theatr Clwyd a oedd yn arddangos syniadau pobl ifanc o ran sut i fynd i'r afael ag argyfwng yr hinsawdd. Rhoddodd hyn gipolwg unigryw a gwerthfawr cyn digwyddiadau COP26, a bu'n cadeirio panel ar Arweinyddiaeth

Ddosbarthedig a oedd yn cynnwys Prif Weinidog Cymru, Arglwydd Deben, Dr Anna Bullen o Ganolfan CAT a'r actifydd ieuenctid, Poppy Sewell-Evans.

Aeth staff allweddol CNC i COP26 hefyd gan arwain y gwaith o gynnal arddangosfa Grŵp Newid yn yr Hinsawdd Rhyngasiantaeth a oedd yn cynnwys dylunio stondinau, datblygu astudiaethau achos a dylunio gwefannau. Gwnaethom hefyd hwyluso a chymryd rhan mewn darllediad byw Rhwydwaith y BBC o fferm wynt Pen y Cymoedd yn ystod COP26 i dynnu sylw at y Cynllun Rheoli Cynefinoedd.

Rydym hefyd wedi gweithio'n agos gyda Llywodraeth Cymru ar gynllunio ar gyfer digwyddiadau COP Cymru, gan gymryd rhan yn y sioeau teithiol parth gwyrdd rhanbarthol yn y cyfnod cyn Wythnos Hinsawdd Cymru ddiwedd mis Tachwedd. Ymgwymerodd cydweithwyr ar draws CNC â rôl weithredol wrth gyflawni sesiynau a wnaeth ennyn syniadau drwy'r wythnos, gyda phob un yn canolbwyntio ar ysgogi trafodaethau pwysig ynghylch sut mae'n rhaid i bobl Cymru weithio gyda'i gilydd i lunio dyfodol sy'n gadarnhaol o ran yr hinsawdd a natur.

Yn dilyn ei hymweliad â Glasgow, ymunodd Claire Pillman â Julie James AS, y Gweinidog dros Newid yn yr Hinsawdd, Arglwydd Deben, Cadeirydd Pwyllgor y Newid yn yr Hinsawdd a Sophie Howe, Comisiynydd Cenedlaethau'r Dyfodol yn sesiwn agoriadol yr wythnos i drafod y lefelau gwahanol o arweinyddiaeth sydd eu hangen i fynd i'r afael ag argyfwng yr hinsawdd yng Nghymru.

Bu CNC hefyd yn arwain trafodaeth banel ar reoli perygl llifogydd a lliniaru'r newid yn yr hinsawdd, ac un arall ar rôl natur yng ngwydnwch yr hinsawdd gyda ffocws ar Gynllun Gweithredu Mawndiroedd Cenedlaethol Cymru. Gwnaethom hefyd gymryd rhan mewn sesiwn ar effeithiau'r newid yn yr hinsawdd ar y môr a'r ecosystemau.

Parodrwydd ar gyfer y Gaeaf

Rydyn ni'n barod i ymateb i stormydd y gaeaf ond, o ran yr holl sefydliadau sy'n cymryd rhan, mae ymateb i amllder a difrifoldeb cynyddol llifogydd yn hynod heriol. Rydym yn gweithredu gwasanaeth digwyddiadau 24/7/365, ond mae effeithiolrwydd ein hymateb yn dibynnu ar yr ehangder daearyddol, difrifoldeb a hyd y llifogydd neu'r digwyddiadau amgylcheddol, a hefyd amllder (e.e. mae digwyddiadau storm lluosog yn cael effaith grynodol yn yr un modd â hyd neu gymhlethdod digwyddiad amgylcheddol).

Byddwn yn gwneud ein gorau glas bob tro, a'n profiad ni yw bod ein staff yn camu i fyny pan fo angen gan ein galluogi i ymdopi â sawl sefyllfa - ond y sefyllfa go iawn yw ni all unrhyw sefydliad wir ymdopi gyda'r holl sefyllfaoedd, ac nid oes modd atal yr holl lifogydd bob tro. Yn ôl yr angen, byddwn yn blaenoriaethu gweithgareddau yn ystod digwyddiadau sylweddol, gan ganolbwyntio ar ddyrannu rhybuddion am lifogydd, gweithredu ein hasedau critigol a chyfathrebu â phartneriaid a'r cyhoedd ar dasgau blaenoriaethol, ynghyd â sicrhau llesiant, iechyd a diogelwch ein staff.

Mae gennym staff cymwys ac ymroddedig, sawl un â phrofiad sylweddol, a systemau a phrosesau sefydledig ar waith i ymateb i ddigwyddiadau llifogydd, gyda phwyslais ar ein rolau allweddol ar gyfer dyrannu rhybuddion am lifogydd, ein gweithgareddau gweithredol a'r ymateb aml-bartner. Mae yna rai heriau o ran recriwtio staff i swyddi newydd neu wag oherwydd y farchnad hynod gystadleuol a diffyg sgiliau ar draws y sector, gan olygu problemau capasiti i ni ac felly gwnaethom lansio ymgyrch recriwtio proffil uchel ym mis Tachwedd eleni i ganolbwyntio ar y gweithgaredd hwn.

Rydym wedi gwneud gwelliannau i'n gweithgareddau rheoli digwyddiadau, gyda llawer yn gysylltiedig â'r Adolygiad Llifogydd. Fodd bynnag, mae llawer o'r camau gweithredu yn yr Adolygiad Llifogydd yn fwy cymhleth gydag elfennau rhyng-ddibynnol, a gwnaethom nodi yn yr Adolygiad Llifogydd y bydd y rhain yn cael eu cyflawni yn y tymor hwy. Rydym yn datblygu'r rhain, o fewn yr adnoddau sydd ar gael. Mae ein gwaith o gyflawni rhaglen gyfalaf hefyd yn mynd yn dda, gyda sawl cynllun allweddol ar y safle a phrosiectau ar gyfer cynlluniau llifogydd newydd a gwelliannau i amddiffynfeydd cyfredol yn cael eu datblygu.

Hela Trywydd ar Ystâd Goetir Llywodraeth Cymru

Daeth treial Mark Hankinson, cyfarwyddwr y Gymdeithas Meistri Cŵn Hela, i ben yn llys ynadon San Steffan gyda Mr Hankinson yn euog o annog neu gynorthwyo eraill i gyflawni trosedd dan y Ddeddf Hela (2004). Gan ddibynnu ar ganlyniad y treial, rydym yn gohirio'r holl hela trywydd a chaniatadau mynediad ar gyfer hela trywydd ar ystâd CNC, gan gynnwys Ystâd Goetir Llywodraeth Cymru.

Roedd gennym Gytundeb Meistr ar gyfer ceisio caniatadau ar gyfer hela trywydd dros ystâd CNC gyda chorff llywodraethu'r Swyddfa Hela, y Gymdeithas Meistri Cŵn Hela, a ddaeth i ben ar 30 Medi 2021. Heb gytundeb gyda'r Gymdeithas Meistri Cŵn Hela, nid oes fframwaith bellach ar gael ar gyfer helfeydd unigol gynnal helfeydd trywydd ar yr ystâd.

Trafodwyd y mater gan fwrdd CNC ar 18 Tachwedd, a benderfynodd bod canlyniad yr achos llys yn erbyn uwch-arweinydd y Gymdeithas Meistri Cŵn Hela wedi golygu colli hyder yng ngallu'r sefydliad i sicrhau bod ei weithgareddau'n cael eu cynnal o fewn y gyfraith a thelerau ei gytundeb. Oherwydd bod yr holl hela trywydd ar Ystâd Goetir Llywodraeth Cymru yn cael ei reoli dan y cytundeb hwn, rydym wedi penderfynu terfynu'r gweithgaredd ar yr ystâd ar unwaith.

Er mwyn rhoi sicrwydd llwyr i ni nad oedd hela trywydd ar ein hystâd yn cael ei ddefnyddio i guddio gweithgarwch anghyfreithlon, byddem wedi gorfod buddsoddi mewn sgiliau ac adnoddau nad oes gennym ar hyn o bryd, i'w blismona'n briodol. O ystyried mai defnydd cyfyngedig o'r tir a reolir gennym fu'r gweithgaredd hwn yn hanesyddol, nid yw hyn yn cynrychioli defnydd da o adnoddau CNC.

Ansawdd Dŵr

Ein hafonydd yw un o'n hadnoddau pwysicaf - maent yn darparu dŵr i'w yfed, cartrefi i fywyd gwyllt ac yn cynnal bywoliaethau. Ond mae'r pwysau arnynt yn anferthol. Mae'r newid

yn yr hinsawdd, bioamrywiaeth sy'n dirywio a'r ffordd rydym yn byw heddiw yn heriau gwirioneddol i iechyd ein hafonydd. Mae'n glir bod gennym rôl wrth wella cyflwr afonydd ledled Cymru. Gwella iechyd ein hafonydd yw'r nod tymor hir ac nid yw'n broblem i un sector unigol. Ar y cyd, mae angen i ni ddatblygu datrysiadau tymor hir, graddfa dalgylch, i fynd i'r afael â phroblemau maetholion yn ein hafonydd. Mae hyn yn cynnwys sefydlu datrysiadau ymarferol sy'n seiliedig ar natur megis rhaglenni adfer afonydd sy'n gallu gwella ansawdd dŵr a chynefin ond sydd hefyd yn lleihau mewnbynnau maetholion.

Ym mis Ionawr 2021, gwnaethom gyhoeddi adroddiad a oedd yn cyflwyno ein hasesiad cydymffurfiaeth ar gyfer ffosfforws mewn Ardaloedd Cadwraeth Arbennig afonydd yn erbyn targedau a adolygwyd. Mae yna naw Ardal Cadwraeth Arbennig afonydd yng Nghymru - y Cleddau, yr Eden, y Gwyrfa, y Teifi, y Tywi, y Glaslyn, y Dyfrdwy a'r Wysg. Roedd y dystiolaeth a adolygwyd yn dangos bod dros 60% o gyrff dŵr Ardaloedd Cadwraeth Arbennig yn methu'r safonau ar gyfer ffosfforws. Yr afon â'r lefel uchaf o fethiannau ffosfforws oedd yr Wysg gydag 88% o'i gyrff dŵr yn methu eu targedau. Roedd dros 60% o adrannau afonydd ar afonydd Gwy a'r Cleddau wedi methu eu targedau. Roedd y Teifi isaf a rhannau o afon Dyfrdwy hefyd wedi methu cyrraedd y safonau.

Mae dyfarniad Llys Cyfiawnder yr Undeb Ewropeaidd (CJEU) ar achosion 'Nitrogen yr Iseldiroedd' yn effeithio ar asesiad cynlluniau a phrosiectau dan y Rheoliadau Cynefinoedd. O ganlyniad i'r penderfyniad, mae'r cwmpas ar gyfer awdurdodi datblygiad newydd a fydd yn arwain at lwytho maetholion ychwanegol yn debygol o fod yn gyfyngedig lle mae statws cadwraeth yr ACA yn anffafriol oherwydd rhagori ar safonau maetholion. Mae Datganiad Effaith Ffosffadau sy'n cael ei lunio gan yr Awdurdodau Lleol ac Awdurdodau Parciau Cenedlaethol yn nodi y bydd yn debygol ar y bydd 9,763 o unedau tai a 1,725 o unedau fforddiadwy arfaethedig yn cael eu heffeithio gan y broblem ffosffadau ACA.

Mewn ymateb, mae prosiect wedi'i sefydlu yn CNC i sefydlu polisi a safbwyntiau newydd ac i gyflawni cyngor, offerynnau a gweithdrefnau i sicrhau nad oes gan ein swyddogaethau trwyddedu a rheoleiddiol unrhyw effaith negyddol ar Ansawdd Dŵr ACA. Mae hefyd yn ceisio deall yn llawn y problemau cydymffurfiaeth a thargedau ansawdd dŵr ar draws y naw ACA afonydd a sefydlu cyfrifoldebau tymor hwy ar gyfer casglu tystiolaeth ansawdd dŵr mewn ACA afon ac asesiadau cydymffurfiaeth cylchol.

Mae blaenoriaethau cyfredol yn cynnwys datblygu canllawiau ar niwtraled maetholion a'r defnydd o gyfrifianellau, diweddarau'r cyngor cynllunio ar gyfer Awdurdodau Cynllunio Lleol ac archwilio opsiynau ar gyfer adolygu trwyddedau cyfredol. Rydym hefyd yn gweithio ar asesiad nodweddiol ansawdd dŵr eraill, datblygu datganiadau sefyllfa ar ddatrysiadau posib ac yn aros am gyngor cyfreithiol ar unrhyw oblygiadau dyfarniad yr achosion Iseldiroedd ar gyfer Ardaloedd Cadwraeth Arbennig, e.e. safleoedd morol. Mae gwaith parhaus yn cael ei wneud ar ein dull yn y dyfodol ar gyfer caniatáu gollyngiadau bach yn y dalgylchoedd Ardaloedd Cadwraeth Arbennig sy'n methu.

Mae Llywodraeth Cymru wedi sefydlu grŵp goruchwylio sy'n cynnwys cynrychiolwyr ar draws yr adrannau polisi perthnasol yn ogystal â rhanddeiliaid allanol allweddol i roi ffocws ar gyfer ymateb aml-adrannol i'r sefyllfa gyfredol ar afonydd Ardaloedd Cadwraeth Arbennig, yn ogystal â'r is-grŵp Cynllunio. Byddwn hefyd yn rhan o'r Byrddau Rheoli Maetholion pan fyddant yn cael eu sefydlu ar gyfer yr afonydd sy'n methu, gyda Bwrdd Rheoli Maetholion afon Gwy eisoes wedi'i sefydlu.

Fel y byddwch wedi gweld o lythyr diweddar Syr David at y Pwyllgor ar ollyngiadau carthion, rydym wedi bod yn gweithio gyda Dŵr Cymru a Hafren Dyfrdwy am nifer o flynyddoedd ar raglen archwilio lle dywedwyd nad yw gwaith carthion yn cydymffurfio â'u trwydded. Rydym yn ystyried y broblem o orlifoedd stormydd ac asedau heb drwyddedau yn ddifrifol iawn ac rydym wedi dyrannu hysbysiadau gorfodi lle'r ydym yn teimlo nad yw camau gweithredu'n datblygu fel y dylent. Mae'r heriau hyn yng nghyd-destun ehangach materion ansawdd dŵr a llwybrau eraill i faetholion a deunyddiau eraill fynd i'r cyrsiau dŵr. Fel a nodwyd, rydym yn gweithio'n galed gyda phartneriaid eraill i flaenoriaethu a mynd i'r afael â'r materion hyn.

Recriwtio i'r Bwrdd

Ym mis Medi eleni, gwnaeth y Gweinidog dros Newid yn yr Hinsawdd dri phenodiad i Fwrdd CNC. Mae'n bleser gennym gyhoeddi bod yr Athro Calvin Jones, Mark McKenna a Paul Griffiths wedi ymuno â ni, a'u bod eisoes yn rhoi cyfoeth o brofiad ac arbenigedd i'n pwyllgorau bwrdd a'n trafodaethau. Mae'r penodiadau hyn am flwyddyn, oherwydd y bydd gennym ddwy swydd wag arall yr hydref nesaf, ac rydym yn gweithio gyda Llywodraeth Cymru ar hyn o bryd i gefnogi'r broses recriwtio pan fydd y rolau hyn yn dod i ben.

Ionawr 2022